

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-641

08/07/2019

ქ. თბილისი

ზესტაფონის მუნიციპალიტეტში, შპს „ნიუ კოქსის“ ქვანახშირის დაკოქსვის (ნახევრად დაკოქსვა) საამქროს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

შპს „ნიუ კოქსის“ მიერ გზშ-ს ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ზესტაფონის მუნიციპალიტეტში ქვანახშირის დაკოქსვის (ნახევრად დაკოქსვა) საამქროს მოწყობისა და ექსპლუატაციის სკრინინგის განცხადება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციით დგინდება, რომ საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ზესტაფონის მუნიციპალიტეტში, სოფელ ქვედა საქარაში არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 32.03.47.097). ტერიტორიის საერთო ფართობი შეადგენს 5000 მ² -ს, საიდანაც დაგეგმილი საქმიანობისათვის გამოყენებული იქნება ტერიტორიაზე არსებული 180 მ² ფართობის შენობა. საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოესი დასახლებული პუნქტი დაშორებულია 70 მ-ით.

საპროექტო ტერიტორია წარმოადგენს ძველ სასაწყობე შენობა-ნაგებობას. არსებულ შენობაში განთავსებულია საწარმოს ტექნოლოგიური დანადგარები-ნახშირის დაკოქსვის ღუმელი (6 ერთეული) და დამხმარე ინფრასტრუქტურა (სასაწყობე ადგილი, როგორც ქვანახშირისათვის ისე მიღებული პროდუქტისათვის). ქვანახშირის დაკოქსვისათვის საჭირო ღუმელი (6 ერთეული) განთავსებულია გადახურულ შენობაში. შენობის ძირი დაფარულია ბეტონის საფარით. საწარმოს შენობა შემოფარგლულია 2 მეტრი სიმაღლის ღობით. წლიურად დაგეგმილია 4950 ტონა ქვანახშირის დაკოქსვა, რომლისგანაც მიიღება 3200 ტონა ქვანახშირის კოქსი. წარმადობა დღე/ღამეში 10 ტონა კოქსი, რომლისთვისაც საჭიროა 15 ტონა ქვანახშირი. სამუშაო რეჟიმი მოიცავს 320 დღეს, სამცვლიანი რეჟიმით, 24 საათს. დასაქმებული იქნება 10 ადამიანი.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოში ქვანახშირი შემოდის ავტოტრანსპორტით (ძარაგადახურული) და დასაწყობდება საამქროს შენობაში. ძირითადი ნედლეულის იმპორტი ხდება საზღვარგარეთიდან (უკრაინა, რუსეთი). საწარმოს ტერიტორიაზე შემოტანილი ნედლეულის დასაწყობების შემდგომ, ნახშირი ტეფლერამდე გადაიტანება ლენტური ტრანსპორტით, რომელიც წარმოადგენს ელექტროენერგიაზე მომუშავე დანადგარს, სიგრძით 6 მეტრს. ნახშირი იტვირთება რეაქტორებში. ნახშირის დაკოქსვისთვის განკუთვნილი რეაქტორი, წარმოადგენს ცეცხლგამძლე აგურით ამოშენებულ ლითონის ცილინდრს (გარე დიამეტრი 120 სმ, შიდა დიამეტრი 100 სმ)

ცილინდრის ქვედა ფუძე დაშორებულია იატაკიდან 80 სმ-ით. ცილინდრის ზედა მხარე გადადის ფოლადის კონუსში და შემდეგ საკვამურში. ცილინდრის ქვედა მხარეს არის მოწყობილობა (შიბერი) მზა პროდუქციის რეაქტორიდან გამოსაღებად. ნახშირის დაკოქსვისას რეაქტორში მიმდინარეობს „ავტოთერმული“ პროცესი. ხდება ქვანახშირის ზედა ფენის აალება, ასევე პარალელურად ნახშირს ქვემოდან მიეწოდება ჰაერი (80 მ³), რომელიც ხელს უწყობს ტემპერატურის მომატებას 800-900 გრადუსამდე. რეაქტორს ჰაერი მიეწოდება მაღალი წნევის ვენტილატორის საშუალებით. ხდება ნედლი ქვანახშირის თერმული დამუშავება. რეაქტორს, დამატებით მიეწოდება ჰაერი, რაც იწვევს პროცესში წარმოქმნილი აირების სრულ წვას. ერთი ციკლის ხანგრძლივობაა 3 საათი. ვინაიდან საწარმო მუშაობს 24 საათის რეჟიმში, საწარმოო პროცესში შესრულდება 8 საწარმოო ციკლი. ყოველი რეაქტორი ერთმანეთისგან მუშაობს დამოუკიდებლად. თითოეულ რეაქტორზე დამონტაჟებული იქნება გაფრქვევის მილი (სიმაღლე 6 მეტრი, დიამეტრი 0.4 მეტრი). საბოლოოდ, რეაქტორიდან გამოსული პროდუქცია იყრება მზიდში და დასაწყობდება საწარმოს ტერიტორიაზე, 250 მ² ფართობის ბეტონით მოპირკეთებულ საწყობში ღია ცისქვეშ.

საწარმოს საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, საბოლოო პროდუქტის ჩაქრობა ხდება მშრალი მეთოდით (დაყოვნებით), შესაბამისად, წყალი საწარმოო მიზნებისათვის არ გამოიყენება. საყოფაცხოვრებო მიზნებისათვის წყლის ალება დაგეგმილია ჭაბურღილიდან (113 მ³/წელ). სამეურნეო -ფეკალური წლების ჩაშვება მოხდება ჰერმეტიკულ სასენიზაციო რეზერვუარებში, რომლის გაწმენდა მოხდება პერიოდულად. რადგან საწარმოო პროცესი მიმდინარეობს დახურულ შენობაში, ასევე დაგეგმილია საწარმოს ტერიტორიაზე დაგროვილი სანიაღვრე წყლების წყალარინების სისტემის მოწყობა, რომელიც შეერთებული იქნება ტერიტორიის ფარგლებს გარეთ არსებულ სანიაღვრე არხში.

სკრინინგის განცხადების თანახმად საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაციისას ადგილი ექნება როგორც სამშენებლო მასალების, ასევე საყოფაცხოვრებო (წელიწადში 3.5 მ³) და სახიფათო ნარჩენების (ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებული ჩვრები) წარმოქმნას, რომელიც დროებით განთავსდება ტერიტორიაზე და შემდგომ გადაეცემა შესაბამისი უფლების მქონე ორგანიზაციას.

საწარმოს ტერიტორია არ განეკუთვნება ჭარბტენიან, ტყით მჭიდროდ დაფარულ ტერიტორიას, სადაც გაბატონებულია საქართველოს „წითელი ნუსხის“ სახეობები. საწარმო განთავსებულია ტერიტორიაზე არსებულ შენობა-ნაგებობაში და უკვე მოწყობილია ყველა ინფრასტრუქტურა, რომელიც საჭიროა აღნიშნული საქმიანობის განხორციელებისათვის, შესაბამისად არ არის მოსალოდნელი ზემოქმედება მცენარეულ საფარზე.

საწარმოს ტერიტორიაზე სახანძრო უსაფრთხოების მიზნით დამონტაჟებული იქნება სახანძრო დაფები ცეცხლმაქრით.

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია ატმოსფერულ ჰაერის დაბინძურება. ადგილი ექნება საწარმოს უბანზე მავნე ნივთიერებათა წარმოქმნას და მათ შემდგომ გაფრქვევას ატმოსფერული ჰაერში. ქვანახშირის დაკოქსვისას გამოყოფილი, ძირითადი დამაბინძურებელი ნივთიერებებია: მტვერი, გოგირდის ორჟანგი, ნახშირორჟანგი, ნახშირჟანგი და აზოტის ორჟანგი. ასევე, ვინაიდან საწარმოო პროცესში მიღებული პროდუქციის ბუნებრივი ჩაქრობა ხდება

მშრალი მეთოდით, ღია ცის ქვეშ, ასევე შეფასებას მოითხოვს აღნიშნული საკითხი, რადგან პროდუქციის გადატანისას და შემდგომ დაყოვნებისას, მოსალოდნელია ამ ეტაპზეც ადგილი ქონდეს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევას. ყოველივე ზემოაღნიშნულის და საწარმოდან უახლოეს საცხოვრებელ ზონამდე მანძილის (70 მეტრი) გათვალისწინებით დაგეგმილი საქმიანობის შედეგად მოსალოდნელია მნიშვნელოვანი ზემოქმედება ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების კუთხით.

ამასთან, ვინაიდან საწარმოო პროცესის ნაწილი მიმდინარეობს ღია ცის ქვეშ, მოსალოდნელია სანიაღვრე წყლების დაბინძურება, შესაბამისად გადაწყვეტას საჭიროებს სანიაღვრე წყლების გაწმენდის საკითხი.

საწარმოს ფუნქციონირებისას ასევე მოსალოდნელია კუმულაციური ზემოქმედება, რადგან ტერიტორიის სიახლოვეს ფუნქციონირებს ატმოსფერული ჰაერის დამაბინძურებელი სხვა საწარმოები (შპს „ჯორჯიან მანგანეზი“ და სხვა).

საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე არსებული დანადგარებიდან მოსალოდნელია ხმაურის გავრცელება. ხმაური ასევე შესაძლებელია გამოიწვიოს ნედლეულის შემოზიდვა-დასაწყობებამ. საწარმოდან დასახლებულ ტერიტორიამდე მანძილის გათვალისწინებით ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია ხმაურის გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედება.

დასაზუსტებელია, ასევე ნედლეულის და მზა პროდუქციის ტრანსპორტირება განხორციელდება თუ არა დასახლებულ ზონაში არსებული გზებით.

ნახშირის დაკოქსვისას საწარმოში მოსალოდნელია ავარიული სიტუაციების წარმოქმნის რისკი, რაც დაკავშირებულია საწარმოო პროცესში მონაწილე რეაქტორების მწყობრიდან გამოსვლასთან, შესაბამისად სკრინინგის განცხადებაში არ არის ასახული აღნიშნული საწარმოს საქმიანობისთვის განსაზღვრული უსაფრთხოების ნორმები.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის, საწარმოს სპეციფიკის და საწარმოდან უახლოეს დასახლებულ ტერიტორიამდე მანძილის გათვალისწინებით და ასევე იქიდან გამომდინარე, რომ საწარმოს დაგეგმილი აქვს 24 საათიანი სამუშაო რეჟიმში მუშაობა, დაგეგმილი საქმიანობა მნიშვნელოვან ზემოქმედებას მოახდენს გარემოზე.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის და ამავე კოდექსის II დანართის მე-5 პუნქტის 5.2 ქვეპუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ზესტაფონის მუნიციპალიტეტში შპს „ნიუ კოქსის“ ქვანახშირის დაკოქსვის (ნახევრად დაკოქსვა) საამქროს მოწყობა და ექსპლუატაცია დაექვემდებაროს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „ნიუ კოქსი“ ვალდებულია უზრუნველყოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლით დადგენილი სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ნიუ კოქსს“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ნიუ კოქსის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;

5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ზესტაფონის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოების საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი